

Σωτήρης Μπαμπατζάνης • Απόστολος Αποστολίδης

δημιουργική γραφή

Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

σύμφωνα με τις σχολικές
θεματικές ενότητες

από την
παράγραφο στο
ολοκληρωμένο
κείμενο

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει τις υπογραφές των συγγραφέων

ISBN 978-960-456-400-2

© Copyright: Σ. Μπαμπατζάνης, Α. Αποστολίδης, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Θεσσαλονίκη, 2013

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Φωτοστοιχειοθεσία Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ

Εκτύπωση 18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας
Βιβλιοδεσία Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19
Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229 • e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:
Αρμενοπούλου 27, 546 35 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310.203.720, Fax: 2310.211.305 • e-mail: sales@ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΩΛΗΣΗ ΛΙΑΝΙΚΗ-ΧΟΝΔΡΙΚΗ
Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Τηλ.-Fax: 210.3816.650 • e-mail: athina@ziti.gr

ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ - ΕΝΩΣΗ ΕΚΔΟΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:
Πεσμαζόγλου 5, 105 64 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3211.097

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: www.ziti.gr

Λίγα λόγια...

Είστε πια μαθητές της Δ' τάξης του δημοτικού σχολείου. Ήρθε η ώρα να μπειτε σε καινούργιους δρόμους και να τους διασχίσετε. Ένα πρώτο δείγμα πήρατε πέρυσι με τα νέα σας βιβλία που μαζί με τους δασκάλους σας σάς ταξίδεψαν σε νέες και ωραίες γνώσεις.

Σίγουρα η γλώσσα σας εμπλουτίστηκε με καινούργιο λεξιλόγιο, μάθατε να διαβάζετε και να γράφετε καλύτερα και είστε πια ώριμοι για να μπορέσετε βήμα-βήμα να αρχίσετε να διατυπώνετε με τον σωστό τρόπο τις σκέψεις σας στο χαρτί.

Το βιβλίο αυτό εξυπηρετεί αυτόν ακριβώς τον σκοπό. Να σας δείξει σωστά και μεθοδικά πώς να γίνετε μικροί συγγραφείς που τα κείμενά σας θα τα διαβάζουν όλοι, δάσκαλοι, γονείς και φίλοι με μεγάλη ευχαρίστηση.

Για να μπορέσετε να το κάνετε όμως αυτό πρέπει να ακολουθήσετε πιστά τις οδηγίες αυτού του βιβλίου και να πιστέψετε στις δυνατότητές σας.

Το πιο σημαντικό βέβαια, ό,τι κι αν σας λένε οι άλλοι, είναι πως το γράψιμο δεν είναι απλά ταλέντο, αλλά διδάσκεται.

Ελπίζουμε στις σελίδες αυτού του βιβλίου να το ανακαλύψετε.

Καλή εξερεύνηση στον θαυμάσιο κόσμο της δημιουργικής γραφής!

Οι συγγραφείς

Σωτήρης Μπαμπατζάνης

Απόστολος Αποστολίδης

Τι θα βρείτε σ' αυτό το βιβλίο

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΘΕΩΡΙΑ

Η παράγραφος και η δομή της	11
Πώς να γράψετε ένα κείμενο	13
Ένας τρόπος δουλειάς	17
Η Περίληψη	19

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1 ^η ενότητα: Ένα ακόμα σκαλί	25
2 ^η ενότητα: Ρώτα το νερό τι τρέχει	34
3 ^η ενότητα: Το σχολείο γιορτάζει την ελευθερία και τη δημοκρατία ...	40
4 ^η ενότητα: Εμένα με νοιάζει	45
5 ^η ενότητα: Ασφαλώς κυκλοφορώ	52
6 ^η ενότητα: Ιστορίες παιδιών	58
7 ^η ενότητα: Η ελιά	64
8 ^η ενότητα: Χριστός γεννάται	70
9 ^η ενότητα: Η παράσταση αρχίζει	75
10 ^η ενότητα: Λέξεις φτερουγίζουν πέρα, ταξιδεύουν στον αγέρα ...	82
11 ^η ενότητα: Γελάσαμε με την ψυχή μας	89
12 ^η ενότητα: Χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά!	94
13 ^η ενότητα: Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι	101
14 ^η ενότητα: Το ανθρώπινο θαύμα	107
15 ^η ενότητα: Χριστός Ανέστη!	114
16 ^η ενότητα: Ταξίδια στην Ελλάδα	119

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

A. Συνεχίζω την ιστορία... ..	129
B. Θέματα για ανάπτυξη	139

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ	167
--------------------------------------	-----

Βιογραφικά σημειώματα	173
-----------------------------	-----

μέρος πρώτο

θεωρία

Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ

Παράγραφος είναι μια οργανωμένη ομάδα προτάσεων που εκφράζει ένα νόημα, μια θεματική έννοια.

Κάθε παράγραφος, όπως θα δούμε, είναι μια μικρογραφία ενός ολοκληρωμένου κειμένου.

Ο Αρίων ήταν ο καλύτερος κιθαρωδός της εποχής του. Και, όσο γνωρίζουμε, είναι ο πρώτος που συνέθεσε διθύραμβο. Του έδωσε μάλιστα και όνομα και τον απάγγειλε σε δημόσια γιορτή στην Κόρινθο. Αυτός ο Αρίων που λένε ότι έμενε τον περισσότερο καιρό στην αυλή του Περιάνδρου, θέλησε να ταξιδέψει με καράβι στην Ιταλία και τη Σικελία. Εκεί εργάστηκε, κέρδισε πολλά χρήματα και αποφάσισε να επιστρέψει στην Κόρινθο.

Ηρόδοτος, Ιστορίαι, Κλειώ

(Ελεύθερη απόδοση: Σωτήρης Μπαμπατζάνης)

Η παραπάνω παράγραφος αποτελείται από τρία μέρη:

1. Τη θεματική πρόταση

Είναι η πρώτη πρόταση κάθε παραγράφου και ουσιαστικά μας δίνει το θέμα που πρόκειται ν' αναπτύξουμε στη συνέχεια.

Ο Αρίων ήταν ο καλύτερος κιθαρωδός της εποχής του.

Ποιο είναι λοιπόν το θέμα της παραγράφου;

Ο Αρίων, ο οποίος υπήρξε ο καλύτερος κιθαρωδός της εποχής του.

2. Τις λεπτομέρειες ή τα σχόλια

Είναι ο κορμός της παραγράφου που εκεί αναλύουμε τη θεματική πρόταση.

Και, όσο γνωρίζουμε, είναι ο πρώτος που συνέθεσε διθύραμβο. Του έδωσε μάλιστα και όνομα και τον απάγγειλε σε δημόσια γιορτή στην Κόρινθο. Αυτός ο Αρίων που λένε ότι έμενε τον περισσότερο καιρό στην αυλή του Περιάνδρου, θέλησε να ταξιδέψει με καράβι στην Ιταλία και τη Σικελία.

Αναπτύχθηκε σωστά η θεματική πρόταση;

Μας εξήγησε απλά και κατανοητά γιατί ο Αρίων υπήρξε σπουδαίος κιθαρωδός και ότι ήταν ο πρώτος που συνέθεσε διθύραμβο, δηλαδή τραγούδι νίκης. Ακόμη μας αναφέρει πως το παρουσίασε για πρώτη φορά στην Κόρινθο. Τέλος γίνεται μια αναφορά για το ότι ζούσε στην αυλή του Περίανδρου και φαίνεται η επιθυμία του να ταξιδέψει στην Ιταλία και τη Σικελία.

3. Και την πρόταση κατακλείδα

Με την οποία συνοψίζουμε το θέμα της παραγράφου ή το κλείνουμε.

Εκεί εργάστηκε, κέρδισε πολλά χρήματα και αποφάσισε να επιστρέψει στην Κόρινθο.

Πώς έκλεισε το θέμα;

Λέγοντάς μας πως στις περιοχές που πήγε εργάστηκε και αφού κέρδισε χρήματα πήρε την απόφαση να γυρίσει στην Κόρινθο.

Σημειώσεις

- Μια παράγραφος δεν είναι απαραίτητο να έχει κατακλείδα.
- Ο πρώτος στίχος κάθε παραγράφου δε βρίσκεται στο ίδιο ύψος με τους άλλους στίχους. Αρχίζει στο αριστερό περιθώριο, με την πρώτη λέξη πιο μέσα από τις πρώτες λέξεις των άλλων στίχων.
- Βέβαια, δεν ισχύει το ίδιο και για την πρώτη παράγραφο ενός κειμένου την οποία ξεκινάμε κανονικά από την άκρη της σειράς.
- Κάθε παράγραφος έχει διαφορετικό περιεχόμενο από τις άλλες. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι οι παράγραφοι δε σχετίζονται μεταξύ τους νοηματικά.
- Πολλές παράγραφοι μαζί, οργανωμένες λογικά γύρω από ένα συγκεκριμένο θέμα αποτελούν ένα ολοκληρωμένο κείμενο.

μέρος δεύτερο

Πρακτική εφαρμογή

Ενότητα 1η

Ένα ακόμα σκαλί

(Ο ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ - Ομοιοκαταληξία ποιήματος)

Άσκηση 1: Στο παρακάτω ποίημα αναγνωρίστε το είδος της ομοιοκαταληξίας

Η ημέρα του σχολείου

(Στέλλιος Σπεράντζας)

Να, του σχολειού και πάλι η μέρα.
Ξανθός ο ήλιος που ζυπνά.
λαμποκοπούν οι κάμποι ως πέρα,
χρυσorroδιζουν τα βουνά.

Όλα στην πλάση έχουν ζυπνήσει.
Τα βόδια παν με τον ζευγά.
Και στα θυμάρια το μελίτσι
πετάει κι αρχίζει να τρυγά.

Και το ρυάκι απ' τα χωράφια
τρέχει στον μύλο τον παλιό.
Παιδιά, στο πόδι σαν ελάφια
κι εμπρός κι εμείς για το σχολειό.

Πάμε με θάρρος στην καρδιά μας,
με της αυγής το φως στο νου.
Κι ας πιάσωμε άξια τη δουλειά μας
κάτω απ' τη λάμψη τ' ουρανού.

Το ποίημα έχει..... ομοιοκαταληξία.

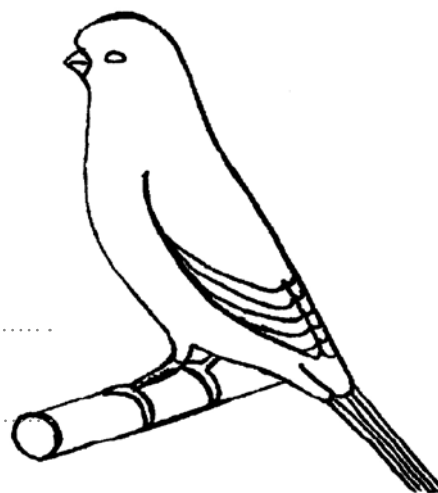
Άσκηση 2: Στο παρακάτω ποίημα συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης, ώστε να μη χαλάσει ούτε η ομοιοκαταληξία, ούτε το νόημα του ποιήματος!
(φτερά, ουρανό, πολλή, κλαδιά, φυλακή, αρχινά, κλουβί, θλιβερό, ψυχή)

Καναρίνι
(Βασίλης Ρώτας)

Το καναρίνι στο
με πόση χάρη κελαηδει!
Μα εγώ τον όμορφο σκοπό
πώς τον ακούω!
Χωρίς ν' απλώνει τα
πού τήνε βρίσκει τη χαρά;
Πώς η μικρούλα του η ψυχή
τήνε βαστάει τη ;

Το κοριτσάκι ζωηρό
του κάνει χάνδια ένα σωρό,
του δίνει ζάχαρη
και του λαλεί και το φιλεί,
μ' αυτό με κομπιαστή λαλιά
σάμπως παράπονο
Πώς η μικρούλα του η ψυχή
τήνε βαστάει τη φυλακή;

Χρόνο το χρόνο, ολοζωή
μόνο του μέσα στο κλουβί;
Και να θωρεί τον
από δωμάτιο σκοτεινό;
Και να μην παίζει στα
μαζί με τ' άλλα τα πουλιά;
Πώς η μικρούλα του η
τήνε βαστάει τη φυλακή;

(ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ)

Συντακτικό: Υποκείμενο, Ρήμα / Γραμματική: Άρθρο, Επίθετο, Ουσιαστικό, Ρήμα)

Άσκηση 1: Στο παρακάτω κείμενο αναγνώριστε γραμματικά τις υπογραμμισμένες λέξεις και γράψτε τες στη σωστή στήλη.

Για τα μικρά παιδιά, οι καλοκαιρινές διακοπές είναι μοναδική ευκαιρία για ξεφάντωμα. Επειδή, όμως, λόγω ηλικίας, δεν έχουν αναπτύξει την αίσθηση του κινδύνου, μαζί με τη διασκέδαση συχνά έρχονται και διάφορα μικρά ή μεγαλύτερα ατυχήματα – από ένα στραμπούληγμα εξαιτίας μιας πέτρας που βρισκόταν σε... λάθος σημείο μέχρι το τσίμπημα μιας τσούχτρας, που στ' αλήθεια πονάει πάρα πολύ.

Αυτός είναι και ο λόγος που οι γονείς πρέπει να προνοούν και να λαμβάνουν ορισμένα προληπτικά μέτρα – και να εξοπλίζονται με ψυχραιμία, λίγη εκπαίδευση από τον παιδίατρο και ένα καλό κουτί πρώτων βοηθειών, ώστε σε πρώτη φάση να αντιμετωπίσουν ό,τι βρεθεί στο δρόμο τους.

(Τα νέα, Ταχυδρόμος, διασκευή)

Άρθρο	Επίθετο	Ουσιαστικό	Ρήμα

Άσκηση 2: Στο μύθο του Αισώπου η Αλεπού και τα Σταφύλια, βάλτε στη σωστή θέση τα υποκείμενα και τα ρήματα που δίνονται στην παρένθεση.
 (περιγελούν, τα σταφύλια, είμαστε, οι αλεπούδες, κορόιδεψε, μια αλεπού)
Οδηγία: Για να βρεις ποιο είναι το σωστό υποκείμενο ρώτα «ποιος έκανε αυτό που λέει το ρήμα» ενώ για να βρεις ποιο ρήμα ταιριάζει ρώτα «τι έκανε το υποκείμενο της πρότασης;»

Η Αλεπού και τα σταφύλια

..... πεινασμένη είδε πάνω σ' ένα δέντρο πλεγμένη μια κληματαριά γεμάτη χοντρόρωγα, κατακίτρινα σταφύλια. Τα ζήλεψε και πολύ επιθυμούσε να τα δοκιμάσει, μα πώς ν' ανεβεί. δεν είναι γιατί, να πιάνονται με τα νύχια τους και ν' ανεβαίνουν όπου τους αρέσει.

Ωστόσο, δοκίμασε κάμποσες φορές.

Πιάστηκε από δω, πιάστηκε από κει, τίποτα δεν κατάφερε. Καθότανε μόνο κάτω, σήκωνε τα μάτια της στα σταφύλια, τα κοίταζε καλά καλά κι ο καημός τους την

έτρωγε. Στα κατατελευταία απελπισμένη, για να παρηγορηθεί, η ίδια τον εαυτό της:

– Δε βαριέσαι, δεν πειράζει, ας πάμε παρακάτω... Εξάλλου αυτά δεν τρώγονται. Αγίνωτα είναι ακόμη...

....., ακούοντας τη, μοιάζανε να την ειρωνεύονται να την

– Ακούς εκεί... Είμαστε, λέει, αγίνωτα!... Εμείς, κυρα-αλεπού, αγίνωτα δεν Γλυκά σαν το μέλι είμαστε. Μα αφού δε μας φτάνεις, τι να πεις... μας λες αγίνωτα, για να ξεγελάσεις την ανημποριά σου!...

Άσκηση 1: Συμπληρώστε σωστά με «υ» ή «ι»

1. Αυτό το πρόβλημα μοιάζει με γόρδιο δεσμό, είναι δ..σεπίλυτο.
2. Οι δ..σδιάστατες προβολές ταινιών θεωρούνται ξεπερασμένες, αφού απολαμβάνουμε πλέον ταινίες σε τρισδιάστατες προβολές.
3. Τα γράμματά του είναι δ..σανάγνωστα, αφού μοιάζουν με ορνιθοσκαλίσματα.
4. Η Λαϊκή δημοκρατία της Κίνας είναι η χώρα με το μεγαλύτερο πληθυσμό στον κόσμο, αφού αριθμεί πάνω ένα δ..σεκατομμύριο κατοίκους.
5. Αυτός ο οικισμός αποτελείται από δεκαπέντε δ..ώροφες κατοικίες.
6. Η μεταγραφή του καλύτερου ποδοσφαιριστή στο εξωτερικό, άφησε ένα δ..σαναπλήρωτο κενό στο δυναμικό της ομάδας.
7. Ο ελέφαντας είναι δ..σκίνητο ζώο.
8. Κάθε τέσσερα χρόνια έχουμε ένα δ..σεκτο έτος.
9. Αυτός ο συγγραφέας δεν έχει καλή φήμη, εξαιτίας των δ..σνόητων έργων του.
10. Η δασκάλα μοίρασε το δ..σέλιδο φυλλάδιο με τις ασκήσεις για το σπίτι.

(ΞΗΜΕΡΩΝΕΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΕΡΑ... ΩΡΑ ΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟ
Ενεστώτας, Παρατατικός, Εξακολουθητικός Μέλλοντας)

Άσκηση 1: Συμπληρώστε τα κενά, βάζοντας τα ρήματα στο σωστό τύπο.

Ο ήρωας της ιστορίας μας είχε μετανιώσει για όσα έκανε εκείνη τη μέρα στη συναυλία. Τον (κυριεύω) ακόμα και τόσες μέρες μετά ο φόβος, αν και (είμαι) πολύ θαρραλέος. Όταν άρχισε η φασαρία στις κερκίδες του ανοιχτού θεάτρου, αρχικά έμεινε ψύχραιμος. Λίγο αργότερα όμως ακολούθησε το κοπάδι των οργισμένων θεατών, κάτι που δεν θα το περίμενε κάποιος που γνώριζε το χαρακτήρα του. Φημιζόταν για την αθωότητα και τη σοβαρότητα του, δεν ήταν ένα παλικάρι που μπορούσες να περάσεις για παραβάτη των νόμων. Γιατί (πετάω) αντικείμενα οι υπόλοιποι δεν κατάλαβε. Ακολούθησε την πορεία των άλλων και κατάλαβε ότι ήταν λάθος. Εκείνος είχε την ευθύνη των πράξεών του, και τώρα είναι αδικαιολόγητος. Σταμάτησε έξω από το σπίτι της κοπέλας. Της κοπέλας που πέτυχε με εκείνο το αντικείμενο μέσα στο ημίφως... Ευτυχώς δεν έπαθε κάτι σοβαρό. Πλησίασε, χτύπησε το κουδούνι, ζήτησε για ακόμα μια φορά συγνώμη και έδωσε την πολύ όμορφη γλάστρα με την μικρή κάρτα. Ήταν πολύ συγκινητική στιγμή. «Κάποια πράγματα είναι ασυγχώρητα όσο καιρός και αν περάσει.» (λέω) εκείνη και μπήκε μέσα βιαστικά, κλείνοντας την πόρτα. Εκείνος δεν απογοητεύτηκε. Είχε προμηθευτεί πολλές μικρές κάρτες και θα επέμενε μέχρι η κοπέλα να του κάνει το χατίρι και συζητήσει μαζί του, ώστε να καταλάβει ότι το ελάττω-

μα του να παρασύρεται από τους άλλους, είναι αυτό που αποφάσισε να διορθώσει άμεσα. Έξω από την πόρτα στάθηκε και μονολογούσε: από τώρα και στο εξής (προσέχω) που πάω και τι κάνω. Δεν (παρασύρομαι), αλλά (σκέφτομαι) πολύ προσεκτικά τις συνέπειες των πράξεών μου.

(ΑΣΤΡΑΔΕΝΗ

αποσιωπητικά, θαυμαστικό, ερωτηματικό / κλίση επιθέτων σε -ος, -η, -ο / αντικείμενο)

Άσκηση 1: Συμπληρώστε στις παρακάτω προτάσεις τα σημεία στίξης που λείπουν.

1. Ντροπή σου
2. Ποιος είπε στα παιδιά να φάνε παγωτό πριν το μεσημεριανό τους
3. Μη ξανάρθεις στο σχολείο απροετοίμαστος, γιατί
4. Αχ, τι ωραία που φυσάει
5. Τι καιρό θα κάνει το επόμενο Σαββατοκύριακο
6. Θα πάμε μακριά
7. Μπράβο Τα κατάφερες
8. Ποιος θα σβήσει τον πίνακα
9. Θεέ μου, τι τρομάρα
10. Όλα φαίνονταν να είναι κανονικά, μέχρι τη στιγμή που

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Κείμενο:

Ως **Σφαγή στο Μπεςλάν** είναι γνωστή η δολοφονία τουλάχιστον 385 ανθρώπων, μεταξύ των οποίων 186 παιδιών σε σχολείο του Μπεςλάν, το Σεπτέμβριο του 2004. Την 1η Σεπτεμβρίου του 2004 μια ομάδα τρομοκρατών, την οποία αποτελούσαν κυρίως άτομα από την Ινγκουσετία και την Τσετσενία, και οποίοι είχαν σταλεί από τον Τσετσένο οπλαρχηγό Σαμήλ Μπασάγεφ που απαιτούσε το τέλος του πολέμου στην Τσετσενία, κατέλαβε ένα δημοτικό σχολείο στο Μπεςλάν (School Number One (SNO)), στη Βόρεια Οσετία, και πήρε ομήρους περισσότερους από 1.100 ανθρώπους μεταξύ των οποίων και 777 παιδιά. Στις 3 Σεπτεμβρίου, και ενώ συνεχιζόταν η ομηρία, δυνάμεις ασφαλείας της Ρωσίας εισέβαλαν στο σχολείο χρησιμοποιώντας βαρύ οπλισμό. Το σχολείο συγκλονίστηκε από σειρά εκρήξεων και τυλίχθηκε στις φλόγες και ακολούθησε μάχη μεταξύ των απαγωγέων και των ρωσικών δυνάμεων με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους εκατοντάδες όμηροι και πολλοί άλλοι να τραυματιστούν. Η τραγωδία είχε ποικίλες επιπτώσεις στη Ρωσία και οδήγησε σε σειρά αλλαγών σε ομοσπονδιακό επίπεδο με τις οποίες ενισχύθηκαν οι εξουσίες του Κρεμλίνου και του Ρώσου προέδρου και οι οποίες σύμφωνα με την αμερικανική μη κυβερνητική οργάνωση Freedom House, μετέτρεψαν τη Ρωσία σε ένα ανε-

